Lieta Nr.11823003420
Arhīva Nr.K26-0300-21/2
ECLI:LV:REZT:2021:0830.11823003420.1.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2021.gada 30.augustā

Rēzeknes tiesa,
tiesnesis I.Dzindzuks,
piedaloties prokurorei I.Babrei,
aizstāvim V.Platpiram,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 191.panta trešās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ izdarīja muitošanai pakļauto preču pārvietošanas mēģinājumu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas lielā apmērā, un proti:

2020.gada 11.novembrī ap plkst. 19.55 /pers. B/ muitošanai pakļauto preču pārvietošanas nolūkā ar automašīnu *VW Jetta*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, ieradās /adrese un vieta/, uz vietu, kur atradās 18 kastes ar tabakas izstrādājumiem – 144 000 cigarešu, un tieši 128 000 cigarešu „NZ Gold" un 16 000 cigarešu „Minsk 5 Superslims" ar Baltkrievijas akcīzes markām. /pers. B/, apzinoties, ka cigaretēm ir kontrabandas izcelsme, darbībām ar cigaretēm viņam nav muitas iestāžu atļaujas, nav dokumentu, kas apstiprina cigarešu legālu ievešanu un atrašanos Latvijas Republikas muitas teritorijā, mantkārīgā nolūkā nelikumīgi tās pārņēma savā valdījumā. Nolūkā turpināt šo cigarešu brīvu apgrozību un turpmāk tās nelikumīgi bez muitas iestāžu atļaujas pārvietot ar automašīnu, /pers. B/ paņēma 7 kastes ar 56 000 cigarešu „NZ Gold" ar Baltkrievijas akcīzes markām un pārnesa tās uz savu automašīnu *VW Jetta*. /pers. B/ 6 kastes ar 48 000 cigarešu „NZ Gold" ar Baltkrievijas akcīzes markām ielika automašīnas bagāžas nodalījumā, bet 1 kasti ar 8000 cigarešu „NZ Gold" ar Baltkrievijas akcīzes markām ielika automašīnas salonā uz grīdas, starp priekšējo un aizmugurējo sēdekli vadītāja pusē. Taču savu nodomu /pers. B/ līdz galam realizēt neizdevās no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo tajā brīdī viņu pārsteidza Valsts robežsardzes amatpersonas, pārtraucot viņa noziedzīgās darbības.

Tādējādi /pers. B/ mēģināja pārvietot 144 000 muitošanai pakļauto cigarešu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas, kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.[1]panta otrās daļas 1.punktu atbilst lielam apmēram, jo atbildība par Krimināllikuma 191.pantā (attiecībā uz tabakas izstrādājumiem) paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts lielā apmērā, iestājas, ja tabakas izstrādājumu daudzums sasniedz 25 000 cigaretes. /pers. B/ darbību rezultātā Latvijas Republikas valstij, kuru pārstāv Valsts ieņēmumu dienests, radīts mantisks zaudējums 22 923,88 EUR, ko veido muitas nodoklis 1866,24 EUR, akcīzes nodoklis 16 516,80 EUR un pievienotās vērtības nodoklis 4540,84 EUR.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja smaga nozieguma mēģinājumu, atbildība par ko paredzēta Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta trešajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina daļēji. Ņemot vērā apsūdzētā vainas daļēju atzīšanu, tiesa nolēma tiesas izmeklēšanā veikt pierādījumu pārbaudi.

[3] Krimināllikuma 191.panta trešajā daļā ir paredzēta atbildība par muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību glabāšanu, pārvietošanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas lielā apmērā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 15.panta ceturto daļu par nozieguma mēģinājumu atzīstama apzināta darbība (bezdarbība), kas tieši vērsta uz tīša tā izdarīšanu, ja noziegums nav izdarīts līdz galam no vainīgā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Krimināllikuma 191.pantā paredzētā nozieguma priekšmets ir muitošanai pakļautās preces vai citas vērtības. Ar precēm jāsaprot jebkura kustama manta, konkrētajā gadījumā tas ir tabakas izstrādājumi ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām. Par muitošanai pakļauto preci Krimināllikuma 191.panta izpratnē atzīstama prece, kas Latvijas teritorijā nonākusi, šķērsojot Eiropas Savienības teritorijas ārējo robežu, apejot muitas kontroli, kā arī ārpussavienības prece, kas Latvijas teritorijā nonākusi, izejot muitas kontroli, bet kuras statuss nav mainīts, kura nav izvesta no Savienības muitas teritorijas un nav arī iznīcināta.

[4] Saskaņā ar apsūdzību /pers. B/ ir inkriminēts mēģinājums pārvietot Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas muitošanai pakļautos tabakas izstrādājumus lielā apmērā. Respektīvi, no objektīvās puses noziedzīgais nodarījums izpaužas muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību pārvietošanā no vienas vietas uz citu vietu.

Saskaņā ar apsūdzību nozieguma vietā kopumā tika konstatētas 18 kastes ar tabakas izstrādājumiem. Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.[1]panta otrās daļas 1.punktu nelikumīgas darbības ar muitošanai pakļautajām precēm vai citām vērtībām izdarītas lielā apmērā, ja tabakas izstrādājumu daudzums sasniedz 25 000 cigaretes. Saskaņā ar apskates protokoliem (1.sējuma 3.-44.lapa, 116.-167.lapa) un Valsts ieņēmumu dienesta aprēķinu (1.sējuma 103.-105.lapa) atrastajās 18 kartona kastēs kopumā bija 144 000 cigarešu.

[5] Tiesa atzīst, ka, pamatojoties uz lietā iegūtajiem, tiesas sēdē pārbaudītajiem un izvērtētajiem pierādījumiem, /pers. B/ vaina Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta ārpus sapratīgām šaubām.

[5.1] Tiesa secina, ka lietā nepastāv strīds par to, ka 2020.gada 11.novembrī ap plkst. 19.55 /pers. B/ ar automašīnu *VW Jetta*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, ieradās /adrese un vieta/, atradās 18 kastes ar tabakas izstrādājumiem – 144 000 cigarešu, un tieši 128 000 cigarešu „NZ Gold" un 16 000 cigarešu „Minsk 5 Superslims" ar Baltkrievijas akcīzes markām. /pers. B/ aizturēšanas laikā viņa automašīnā *VW Jetta* tika atrastas 7 kastes ar cigaretēm „NZ Gold".

Tas pierādīts ar apsūdzētā /pers. B/ liecībām, kurš pirmstiesas kriminālprocesā un tiesas sēdē liecināja, ka 2020.gada 6.novembrī, braucot ar traktoru /adrese un vieta/, viņš pamanīja pie koka novietotās kastes. Kastes bija saliktas kopā, uz tām bija uzraksts krievu valodā, ka tajās atrodas cigaretes. 2020.gada 11.novembrī ap plkst. 19.55 viņš ar automašīnu *VW Jetta* atbrauca pēc kastēm. Bagāžas nodalījumā viņš iekrāva 6 kastes, bet 1 kasti ielika mašīnas salonā starp sēdekļiem un apsedza to ar sedziņu. Vienu kasti ielika mašīnas salonā, jo tumsā neredzēja, vai bagāžas nodalījumā vēl bija brīva vieta. Kad iekrāva mašīnā 7 kastes, ieraudzīja, ka brauc mašīna. Viņš nobijās un paslēpās. Drīzumā viņu aizturēja Valsts robežsardzes darbinieki.

Tāpat šī apsūdzības daļa apstiprinās ar liecinieku – Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes Grebņevas robežapsardzības nodaļas inspektoru – /pers. G/ un /pers. H/ liecībām. No liecinieka /pers. G/ liecībām izriet, ka 2020.gada 11.novembrī ap plkst. 19.30 tika saņemta informācija, ka tika pamanīta automašīna, kura virzījās valsts robežas virzienā, uz viesu mājas "/Nosaukums/" pusi. Viņš kopā ar kolēģi /pers. H/ devās pārbaudīt šo informāciju. Uz lauku ceļa bija atstāta automašīna *VW Jetta* baltā krāsā. Pie automašīnas neviena nebija. Automašīnai nebija līdz galam aizvērts bagāžas nodalījums un nebija aizvērtas labās puses priekšējās durvis. Vizuāli apskatot mašīnu, mašīnas salonā, starp vadītāja sēdekli un aizmugurējo sēdekli, uz grīdas atradās kartona kaste, kura bija pārsegta ar auduma gabalu. Ar dienesta suņa palīdzību apmēram 30-40 metru attālumā no automašīnas, grāvī, tika konstatētas 11 kartona kastes ar uzrakstiem "NZ Gold" un "Minsk". Netālu no tās vietas atradās /pers. B/. Liecinieks /pers. H/ sniedza analogas liecības, tikai precizējot, ka vizuāli apskatot automašīnas salonu, aizmugurē starp vadītāja sēdekli un aizmugures sēdekli uz grīdas tika konstatēta kartona kaste ar uzrakstu "NZ Gold". Tādējādi abi Valsts robežsardzes darbinieki saprata, ka mašīnas salonā atradās kontrabandas cigaretes un paziņoja par to vecākajam inspektoram.

[5.2] Turklāt minētos apstākļus pierāda šādi rakstveida pierādījumi:

- Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes Grebņevas robežapsardzības nodaļas amatpersonas ziņojums, ka 2020.gada 11.novembrī plkst. 20.03 no klātbūtnes uztveršanas sistēmas tika saņemts fotoattēls, kurā bija redzama mašīna, kas virzījās viesu mājas "/Nosaukums/" virzienā. Plkst. 20.25 robežnorīkojums konstatēja automašīnu *VW Jetta*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, kurā atradās 7 kastes ar uzrakstu "NZ Gold" (1.sējuma 2.lapa);

- fotoattēli no klātbūtnes uztveršanas sistēmas, no kuriem izriet, ka dažādos datumos, tajā skaitā 2020.gada 11.novembrī, /vieta/ teritorijā tika fiksēta automašīna *VW Jetta*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, kura pieder apsūdzētā /pers. B/ dēlam /pers. I/ (1.sējuma 99., 72.lapa);

- automašīnas *VW Jetta* apskates protokols ar fototabulu, no kuriem redzams, ka 2020.gada 11.novembrī /vieta/ tika konstatēta automašīna *VW Jetta*. Automašīnas salonā, starp vadītāja sēdekli un aizmugurējo sēdekli, uz grīdas tika konstatēta kartona kaste, kas bija apsegta ar audumu. Automašīnas bagāžas nodalījumā konstatētas 6 kartona kastes. Kopumā 7 kartona kastēs atradās 56 000 cigarešu "NZ Gold" ar Baltkrievijas akcīzes markām. Apmēram 40 metru attālumā no automašīnas *VW Jetta*, grāvī, konstatētas vēl 11 kartona kastes, kurās kopumā atradās 88 000 cigarešu, un proti 16 000 cigarešu "Minsk Superslims" un 72 000 cigarešu "NZ Gold" ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām (1.sējuma 3.-44.lapa).

[6] Tiesas sēdē apsūdzētais liecināja, ka atzīst savu vainu cigarešu pārvietošanas mēģinājumā tikai tādā cigarešu daudzumā, kādu bija iekrāvis automašīnā, pārējās kastes ar cigaretēm ņemt netaisījās. Kompensācijas summu apsūdzētais atzīst attiecīgi automašīnas salonā un bagāžas nodalījumā konstatētajām cigarešu daudzumam. Apsūdzību pārējā daļā, un proti, vēl 11 kastu ar cigaretēm pārvietošanas mēģinājumā, apsūdzētais neatzīst.

Neskatoties uz to, ka apsūdzētais savu vainu atzīst daļēji, tiesa uzskata, ka /pers. B/ sākotnējās liecības un konstatētie nodarījuma faktiskie apstākļi liecina par to, ka apsūdzētais vēlējās pārvietot visas 18 viņa valdījumā esošās kastes ar cigaretēm, bet tas netika izdarīts līdz galam no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

[7] No apsūdzētā pirmstiesas kriminālprocesā 2020.gada 12.novembrī sniegtajām liecībām [turpmāk – sākotnējās liecības] (1.sējuma 53.-54., 60.lapa) izriet, ka 2020.gada 6.novembrī netālu no valsts robežas atrastās 18 kastes ar kontrabandas cigaretēm viņš aiznesa līdz grāvim un paslēpa, lai tie nebūtu pamanāmi. Tad dažas dienas viņš bija lietojis alkoholu, tāpēc nevarēja aizbraukt pēc cigaretēm. 2020.gada 11.novembrī ap plkst. 19.55 viņš ieradās pēc kastēm, lai pārvietotu tās uz citu vietu. Viņš sāka likt automašīnā kastes ar cigaretēm, bet pamanīja, ka brauc mašīna un noslēpās krūmos. Redzēja, ka pie viņa mašīnas piebrauca robežsargu norīkojums. Viņu atrada dienesta suns. Savukārt, sniedzot liecības 2020.gada 20.novembrī (1.sējuma 77.lapa) apsūdzētais liecināja, ka, atradot 2020.gada 6.novembrī grāvī kastes ar cigaretēm, viņš tās nebija pārvietojis. Sākotnējās liecībās izteicās neprecīzi, jo viņam palika slikti un viņš izdzēra pudelīti ar sirds pilieniem. Braucot pēc cigaretēm 2020.gada 11.novembrī, viņš plānoja paņemt tik daudz kastu, cik ielīdīs automašīnas bagāžas nodalījumā, lai atpakaļceļā tos neviens neieraudzītu. Vienu kasti ar cigaretēm viņš ielika mašīnas salonā aiz vadītāja sēdekļa, jo līdzi bija drēbes gabals ar ko pārsegt kasti, lai tā nebūtu redzama. Liecību uz vietas pārbaudes laikā (1.sējuma 78.-85.lapa) apsūdzētais norādīja maršrutu, pa kuru viņš ar traktoru pārvietojās 2020.gada 6.novembrī un vietu, kur bija atradis 18 kastes ar cigaretēm.

[8] Tiesas sēdē, komentējot sākotnējās liecības, apsūdzētais liecinājis, ka viņam bija doma paņemt tikai tik daudz cigarešu, cik ielīdis mašīnas bagāžas nodalījumā. Bagāžas nodalījumā viņš iekrāva sešas kastes, bet vienu kasti ielika mašīnas salonā starp sēdekļiem un apsedza ar sedziņu. Pārējās kastes viņam nebija vajadzīgas, viņš nebija plānojis tās pārvietot. Kad iekrāva kastes un jau gribēja braukt prom, ieraudzīja, ka tuvojās mašīna. Viņš nobijās un noslēpās. Piebrauca robežsargi, pārmeklēja viņa mašīnu un atrada viņa maku ar karti. Robežsargi izteica viņam dažādas versijas, kliedza uz viņu, lika kaut ko rakstīt. No uztraukuma viņam kļuva slikti ar sirdi un tajā brīdī viņš bija neadekvāts, tāpēc sākotnēji bija teicis robežsargiem, ka, atrodot kastes ar cigaretēm, viņš tās bija pārvietojis uz citu vietu, lai vēlāk tās aizvestu. Apsūdzētais apgalvo, ka viņa sākotnējās liecības tika sniegtās robežsargu ietekmē, jo viņi mudināja viņu teikt, ka viņš bija pārvietojis kastes ar cigaretēm.

[9] Tiesa šādam apsūdzētā apgalvojumam netic šādu iemeslu dēļ. Pirmkārt, apsūdzētajam pirms nopratināšanas tika izskaidrotas tiesības neliecināt. Taču apsūdzētais nebija izmantojis šādas tiesības un sniedzis liecības. Otrkārt, pirmstiesas kriminālprocesā /pers. B/ nebija iesniedzis sūdzības par Valsts robežsardzes amatpersonu rīcību, t.i., par to, ka viņi būtu ietekmējuši vai mudinājuši viņu sniegt konkrētās liecības. Treškārt, būdams pārsteigts nozieguma izdarīšanas vietā, apsūdzētais atradās stresa stāvoklī, ko pastiprināja viņa veselības stāvoklis, un līdz ar to varēja nepareizi uztvert Valsts robežsardzes darbinieku uzdotos jautājumus vai viņa klātbūtnē izteiktās versijas. Pat, ja Valsts robežsardzes amatpersonas atklājot šo noziedzīgo nodarījumu, cenšoties noskaidrot tā izdarīšanas apstākļus, /pers. B/ klātbūtnē bija izteikušas notikušā versijas, tas nav atzīstams par /pers. B/ ietekmēšanu vai viņa piespiešanu sniegt kādas konkrētās liecības. Tiesa atzīst, ka /pers. B/ izvēlējās savu aizstāvības pozīciju un patiesi liecinājis par nodarījuma apstākļiem. Sākotnējās /pers. B/ liecības tiesa atzīst par ticamām, jo nav iegūtas tādas ziņas, kas atspēkotu šo liecību ticamību vai to, ka tās nav pieļaujamas izmantošanai pierādīšanā. Tiesa uzskata, ka /pers. B/ turpmākas, aizstāvja klātbūtnē sniegtās liecības, sniegtas nolūkā mazināt savu atbildību par izdarīto nodarījumu un izvairīties no lielas kompensācijas summas samaksas. Līdz ar to /pers. B/ turpmāk sniegtajām liecībām par cigarešu pārvietošanas mēģinājuma apstākļiem tiesa piešķir mazāku ticamību.

[10] Izvērtējot tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus, tiesa lielāku ticamību piešķir apsūdzētā sākotnējām liecībām, kuras viņš sniedza uzreiz pēc aizturēšanas 2020.gada 12.novembrī, turklāt divas reizes. Tiesa netic aizstāvības versijai, ka apsūdzētais gribēja pārvietot tikai tik daudz cigarešu kastu, cik ielīdīs mašīnas bagāžniekā. Šo versiju atspēko ne tikai apsūdzētā sākotnējās liecības, kurās viņš nemaz nebija pieminējis, kādu tieši cigarešu daudzumu viņš vēlējās iekraut mašīnā, bet arī notikuma vietas apskates protokols ar fototabulu. No apskates protokola (1.sējuma 3.-44.lapa) redzams, ka automašīnas *VW Jetta* bagāžas nodalījumā tika konstatētas sešas kastes ar cigaretēm. No fototabulas secināms, ka kastes bija saliktas tuvu viena

otrai un labajā pusē bija brīva vieta vēl divām kastēm. Tiesa uzskata, ka apsūdzētais nevar pārliecinoši izskaidrot, kāpēc vienu kasti ar cigaretēm bija ielicis automašīnas salonā aiz vadītāja sēdekļa. Apsūdzētā apgalvojumam, ka tumsā neredzēja, ka bagāžas nodalījumā bija brīva vieta, tiesa netic. Tiesa uzskata, ka apsūdzētais, iekraujot kastes ar cigaretēm mašīnā, apzinājās, cik kastu var salikt bagāžas nodalījumā un mašīnas salonā. Turklāt apsūdzētais bija paņēmis līdzi sedziņu, lai apsegtu kastes mašīnas salonā. Minētie apstākļi kopumā liecina par to, ka /pers. B/ vēlējās iekraut automašīnā un pārvietot visas 18 kastes ar cigaretēm.

[11] Sākotnējās liecībās /pers. B/ bija liecinājis, ka kastes ar cigaretēm bija atradīs 2020.gada 6.novembrī un pārnesa tās citā vietā, lai vēlāk tās pārvietotu uz citu vietu un pārdotu. Tiesa atzīst, ka, pārvietojot cigaretes no vienas vietas uz citu, /pers. B/ jau bija izdarījis pabeigtu noziedzīgu nodarījumu, atbildība par kuru paredzēta Krimināllikuma 191.panta trešajā daļā. Tomēr apsūdzībā šādas darbības viņam nav inkriminētas, tāpēc tiesa lietu iztiesā apsūdzības robežās. Minētās darbībās liecina par to, ka no tā brīža visas 18 kastes ar cigaretēm atradās /pers. B/ valdījumā un viņš varēja ar tām brīvi rīkoties, tajā skaitā atstāt glabāšanā līdz brīdim, kad atbrauks, lai pārvietotu citur.

Tiesa atzīst, ka lietā nav atspēkotas /pers. B/ liecības, ka cigaretes viņš atrada 2020.gada 6.novembrī. No liecinieces /pers. K/ nopratināšanas protokolam pievienotajiem robežuzraudzības uzdevumiem izriet, ka, apsekojot orientierus, /pers. B/ tika pārbaudīts 04./05.10.2020. un 08.10.2020. (1.sējuma 95., 96.lapa). Tomēr minētās ziņas nepierāda, ka /pers. B/ ciemā /Nosaukums/ neatradās 2020.gada 6.oktobrī.

[12] No subjektīvās puses minēto noziegumu var izdarīt ar tiešu nodomu, jo vainīgā persona apzinās, ka muitošanai pakļautās preces vai citas vērtības pārvieto bez muitas iestāžu atļaujas, un to apzināti veic.

Izvērtējot /pers. B/ sākotnējās liecības, tiesa guvusi pārliecību, ka viņš apzinājās, ka kastēs atradās ārpus Eiropas Savienības ražotās cigaretēs, par ko liecināja uzraksti uz kastēm, ka tajās atrodas Baltkrievijas Republikā ražoti tabakas izstrādājumi (1.sējuma 116.-124., 125.- 167.lapa). Tāpat /pers. B/ apzinājās, ka cigaretes Latvijā nokļuvušas nelegāli, jo tas tika konstatētas netālu no Latvijas Republikas-Krievijas Federācijas valsts robežas, grāvī, kā arī to, ka viņam nav muitas iestāžu atļaujas darbībām ar šo preci.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētais apzinājies savas darbības prettiesiskumu un kaitīgumu, kā arī šādas darbības viņš veica apzināti. Par to liecina viņa rīcība, kad būdams pārsteigts noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī, viņš paslēpas no robežsardzes darbiniekiem, kuri bija ieradušies notikuma vietā.

[13] Tiesa nepiekrīt aizstāvja viedoklim, ka Latvijā nelegālā ceļā no Krievijas Federācijas nevarēja nogādāt cigaretes ar Baltkrievijas akcīzes markām. Tiesa uzskata, ka tas ir tikai aizstāvja pieņēmums. No masu informācijas saziņas līdzekļiem ir zināms, ka Latvijas muitas punktos uz Latvijas un Krievijas robežas bieži tiek atklāti mēģinājumi pārvietot kontrabandas cigaretes, tajā skaitā cigaretes ar Baltkrievijas akcīzes markām. Tiesai nav pamata apšaubīt kriminālprocesā noskaidroto apstākļu ticamību, tajā skaitā to, ka atrastās cigaretes tika ražotas rūpnieciski un uz paciņām ir īstas Baltkrievijas Republikas akcīzes markas. Šīs fakts apstiprinās ar izņemto 18 cigarešu kastu apskates protokoliem ar fototabulu (1.sējuma 116.-167.lapa). Turklāt pats /pers. B/ nebija liecinājis, ka viņam būtu šaubas par cigarešu izcelsmi.

[14] Sakarā ar aizstāvja izteikto argumentu par /pers. B/ inkriminētā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācijas pareizību, un proti, ka minēto noziedzīgo nodarījumu varēja kvalificēt gan pēc Krimināllikuma 191.panta, gan pēc Krimināllikuma 221.panta, tiesa ņem vērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018.gada 25.oktobra lēmumā lietā Nr.12501000217 (SKK-57/2018) sniegtās atziņas, ka, lemjot par noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju gadījumos, kad konstatētas nelikumīgas darbības ar muitošanai pakļautiem alkoholiskiem dzērieniem vai tabakas izstrādājumiem, būtiska nozīme ir celtās apsūdzības saturam – tajā norādītajiem faktiskajiem apstākļiem, kas noteic noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, un apsūdzības viedoklim par noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Izšķiroša nozīme noziedzīgā nodarījuma kvalifikācijā, nošķirot Krimināllikuma 191.pantā paredzētos noziedzīgos nodarījumus no šā likuma 221.pantā paredzētajiem, ir apstāklim, vai konkrētai precei inkriminētā noziedzīgā nodarījuma laikā ir bijis muitošanai pakļautās preces statuss. Par muitošanai pakļauto preci Krimināllikuma 191.panta izpratnē atzīstama prece, kas Latvijas teritorijā nonākusi, šķērsojot Savienības teritorijas ārējo robežu, apejot muitas kontroli, kā arī ārpussavienības prece, kas Latvijas teritorijā nonākusi, izejot muitas kontroli, bet kuras statuss nav mainīts, kura nav izvesta no Savienības muitas teritorijas un nav arī iznīcināta.

Tiesa secina, ka muitošanai pakļautās preces ir tikai trešo valstu preces. Respektīvi, Latvijas Republikas teritorijā trešo valstu preces ir pakļautas muitas kontrolei. Ņemot vērā, ka nozieguma izdarīšanas vietā tika konstatētas cigaretes ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām, bet Baltkrievijas Republika nav Eiropas Savienības valsts, līdz ar to preces, kurām ir Baltkrievijas Republikas akcīzes marka, atzīstamas par muitošanai pakļautajām precēm. Lietā nav pierādījumu tam, ka pie /pers. B/ atrastās cigaretes, nonācot Latvijas teritorijā, izgāja muitas kontroli. Tāpat tiesa atzīst, ka nav iegūti tādi pierādījumi, kas liecinātu, ka lietā izņemtās cigaretes, apejot muitas kontroli, Latvijā nogādāja tieši /pers. B/. No liecinieces /pers. K/ liecībām (1.sējuma 94.lapa) izriet, ka 2020.gada 12.novembrī, atkārtoti apsekojot teritoriju, kur tika konstatētas astoņpadsmit kastes ar kontrabandas cigaretēm, robežas šķērsošanas pazīmes netika konstatētas.

Turklāt tiesa uzskata, ka aizstāvja viedoklis par cigarešu izcelsmi un nodarījuma kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 221.panta nav uzskatāms par apsūdzētā alibi, kas izmeklētājam būtu obligāti jāpārbauda, it īpaši ņemot vērā to apstākli, ka pirmstiesas kriminālprocesā lūgumi par ekspertīžu veikšanu netika iesniegti.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 23.pantu tiesa tiesu spriež izvērtējot celtās apsūdzību pamatotību. Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā prokurore noziedzīgu nodarījumu pamatoti kvalificēja pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 191.panta trešās daļas, apsūdzētā darbībās konstatējot visas nepieciešamās un obligātās noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes.

[15] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka lietā esošie pierādījumi to kopumā un savstarpējā sakarībā pierāda /pers. B/ vainu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un par šo noziegumu viņam jāsaņem sods.

[16] Nosakot soda veidu /pers. B/, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, nodarīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību.

[16.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu /pers. B/ izdarīja smaga nozieguma mēģinājumu, kas apdraudēja tautsaimniecības intereses muitas lietu (muitas darbības) sfērā. Apsūdzētais mēģināja pārvietot Latvijas Republikas muitas teritorijā 144 000 muitošanai pakļauto cigarešu, kas 5,76 reizes pārsniedz apmēru, kas saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.^{1}panta otro daļu atzīstams par lielu.

[16.2] Par apsūdzētā personību noskaidrots, ka viņš uzskatāms par kriminālī nesodītu (1.sējuma 188.lapa), viņam ir veselības problēmas, ko apliecina medicīniskā dokumentācija (1.sējuma 191., 192., 194., 240.-241.lapa).

No Valsts probācijas dienesta izvērtēšanas ziņojums secināms, ka apsūdzētais vada savu bioloģisko saimniecību, realizē projektus, rūpējas par ģimenes labklājību. Viņš uzņemas atbildību ģimenes lokā, ir bērna ar īpašām vajadzībām asistents. Vērtējot apsūdzētā izglītību, nodarbinātību, finanšu vadību un brīvā laika aktivitātes, secināts, ka apsūdzētais spēj nodrošināt sev pamatvajadzības, saturīgi pavada brīvo laiku, viņu paziņu lokā nav konstatētas personas ar antisociālu uzvedību. Līdz ar ko šie faktori nerada risku jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanai. Probācijas dienests uzskata, ka nav augsta bīstamība apsūdzētajam nākotnē izdarīt jaunus likumpārkāpumus, līdz ar ko viņam būtu lietderīgi izciest sodu sabiedrībā (1.sējuma 235.-237.lapa).

No Kārsavas novada pašvaldības Sociālā dienesta raksturojuma izriet, ka /pers. B/ no 2018.gada 1.janvāra ir stājies darba attiecībās, ar Sociālo dienestu noslēdzot uzņēmuma līgumu par asistenta pakalpojuma sniegšanu personai ar invaliditāti. /pers. B/ atbildīgi pilda līguma saistības, asistenta pakalpojumu sniedz rūpīgi, laipni, ievērojot saskarsmes principus un ētikas normas. Sūdzības par sniegto asistenta pakalpojumu kvalitāti nav saņemtas (1.sējuma 238.lapa).

No bioloģiskās saimniecības "/pers. I/" raksturojuma secināms, ka šajā saimniecībā apsūdzētais strādā kopš tās darbības uzsākšanas. /pers. B/ ir atbildīgs, atsaucīgs, godīgs un kārtīgs darbinieks. Viņam nekad nav bijusi izteikta neviena piezīme vai rājiens (1.sējuma 239.lapa).

Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, ka viņš neprecējies, bet dzīvo nereģistrētā laulībā, apgādībā divi nepilngadīgie bērni, viens no bērniem ir ar īpašām vajadzībām un viņš sniedz asistenta pakalpojumus, strādā dēla saimniecībā, ir problēmas ar veselību, invaliditāte pašlaik nav piešķirta. Apsūdzētais nožēlo izdarīto un uzskata, ka viņš nav bīstams sabiedrībai un viņam var piespriest sodu piespiedu darba veidā.

[16.3] Ievērojot soda individualizācijas principu, tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi var panākt apsūdzētājam /pers. B/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu piespriežot Krimināllikuma 191.panta trešās daļas sankcijā vienīgo paredzēto pamatsodu – brīvības atņemšana. Tiesa uzskata, ka šis soda veids būs samērīgs /pers. B/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un smagumam.

[16.4] Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu esību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. B/ atbildību mīkstinošo apstākli tiesa atzīst to, ka viņš daļēji atzinies noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un nožēlojis izdarīto, kā arī viņš daļēji ir atlīdzinājis prettiesiskās rīcības dēļ valstij nodarīto mantisko zaudējumu, un proti, ir samaksājis kompensāciju 39 % apmērā no VID aprēķinātās kompensācijas summas (1.sējuma 219.lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 11.punktu par /pers. B/ atbildību pastiprinošo apstākli tiesa atzīst to, noziedzīgais nodarījums izdarīts mantkārīgu tieksmju dēļ.

[16.5] Ņemot vērā vispārīgos soda noteikšanas principus, kā arī apsūdzētā atbildību ietekmējošo apstākļu esību, tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā brīvības atņemšanu /pers. B/ var piespriest zem vidēja Krimināllikuma 191.panta trešās daļas sankcijā paredzētā termiņa.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto un piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitāms /pers. B/ aizturēšanā pavadītais laiks no 2020.gada 11.novembra plkst. 20.30 līdz 2020.gada 12.novembra plkst. 6.15 (1.sējuma 49.lapa).

[16.6] Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā /pers. B/ var notiesāt nosacīti, nosakot pārbaudes laiku.

Krimināllikuma 55.panta pirmā daļa nosaka, ka gadījumā, ja, nosakot sodu – brīvības atņemšanu – ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem, vai ne ilgāku par trim gadiem, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti.

Izvērtējot iespēju /pers. B/ notiesāt nosacīti, tiesa ņem vērā Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmumā ietvertās rekomendācijas, kā arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2017.gada 23.februāra lēmumā lietā Nr.11815006815 (SKK-68/2017), 2018.gada 8.augusta lēmumā lietā Nr.11087170715 (SKK–434/2018) un 2021.gada 3.jūnija lēmumā lietā Nr. 11517018309 (SKK-342/2021) izklāstītās atziņas, un proti, ka, lemjot par iespēju notiesāt personu nosacīti, ir jāievēro gan kriminālsoda mērķis, gan Krimināllikuma 55.panta pirmajā daļā noteiktie kritēriji.

Tiesa atzīst, ka /pers. B/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma rezultātā tika apdraudētas tautsaimniecības intereses muitas lietu (muitas darbības) sfērā. Apsūdzētajam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs ir ar sevišķi pastiprinošo apstākli, un proti, konstatēts cigarešu daudzums lielā apmērā, taču līdz galam noziedzīgais nodarījums netika izdarīts no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Vērtējot izdarītā nodarījuma raksturu, tiesa ņem vērā, ka lietā netika iegūti pierādījumi, kas liecinātu par apsūdzētā darbību lielāku bīstamības pakāpi salīdzinājumā ar citiem līdzīgiem nodarījumiem. Iepriekš apsūdzētais nebija izdarījis līdzīgus nodarījumus, inkriminēto nodarījumu izdarījis viens pats. Nav atspēkotas apsūdzētā liecības, ka cigaretes viņš atrada, nevis iegādājās no citas personas vai nelikumīgi pārvietoja pāri robežai. Turklāt tiesa ņem vērā, ka tiešā veidā zaudējumus valstij apsūdzētais nav nodarījis. Zaudējumi tika aprēķināti un apsūdzētajam uzlikts par pienākumu tos atlīdzināt saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Līdz ar to tiesa atzīst, ka konkrētajam nodarījumam nepiemīt tik augsta kaitīguma pakāpe, kas ļautu to īpaši izcelt līdzīgu noziegumu vidū, piemēram, no nodarījuma, kas minēts Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018.gada 25.oktobra lēmumā lietā Nr.12501000217 (SKK-57/2018) (persona tika notiesāta nosacīti par to, ka nelikumīgi pārvadāja 3 218 800 cigaretes, kuru kopējā vērtība bija 387 397,90 EUR) .

Tiesa atzīst, ka lietā nav iegūti tādi apsūdzētā personību negatīvi raksturojoši pierādījumi, kas liecinātu par to, ka apsūdzētais ir tik sabiedriski bīstams, ka viņu pašreiz būtu jāizolē no sabiedrības soda izciešanai. Vainas neatzīšana kādā apsūdzības daļā nevar būt par pamatu bargāka soda noteikšanai. Apsūdzētais uzskatāms par krimināli nesodītu, par analoga vai līdzīga rakstura noziegumiem viņš nebija krimināli sodīts. Turklāt apsūdzētajam ir nopietnas veselības problēmas, ko apliecina lietas materiālos esošā medicīniskā dokumentācija. Apsūdzētā apgādībā atrodas nepilngadīgs bērns ar īpašām vajadzībām, kuram viņš sniedz asistenta pakalpojumus.

Ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu un tā rezultātā radīto kaitējumu, kā arī ziņas par apsūdzētā personību, kurā nav saskatāmas recidīva riska pazīmes, izdarītā nožēlošanu, apsūdzētā rīcību sekmēt nodarītā zaudējuma atlīdzināšanu cietušajai, kas liecina par to, ka viņam ir mērķis atlīdzināt nodarīto zaudējumu, tiesa uzskata par iespējamu piemērot Krimināllikuma 55.panta pirmās un otrās daļas nosacījumus un piespriest /pers. B/ brīvības atņemšanu nosacīti ar pārbaudes laiku, jo tiesa guvusi pārliecību, ka apsūdzētais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Tiesa uzskata, ka, izciešot brīvības atņemšanu nosacīti, /pers. B/ tiks pakļauts soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem tādā mērā, kas atbilst izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un ar to radītajam kaitējumam, kā arī tādējādi tiks sasniegts Krimināllikuma 35.pantā definētais soda mērķis. Turklāt šāda mērķa sasniegšanai pārbaudes laikam jābūt lielākam par piemēroto brīvības atņemšanas sodu.

Nosakot apsūdzētajam sodu nosacīti, tiesa ņem vērā, ka sabiedrības drošības interesēs ir ne tikai sodīt personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu un atjaunot taisnīgumu, bet arī resocializēt sodīto personu, kas ne vienmēr ir panākams izpildot sodu reāli. Tiesa uzskata, ka nosacīta soda noteikšana veicinās apsūdzētā labošanos un soda prevencijas uzdevumu izpildi, nostiprinās vainīgās personas, kā arī citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Šādu viedokli izvērtēšanas ziņojumā izteica arī Valsts probācijas dienesta amatpersonas.

Tiesa nepiekrīt prokurores viedoklim, ka, ievērojot soda individualizācijas principu, soda mērķis konkrētajā gadījumā tiks sasniegts, apsūdzētajam piemērojot reālo brīvības atņemšanu. Savu viedokli par piemērojamo sodu prokurore pamato vienīgi ar valstij nodarītā kaitējuma apmēru. Saskaņā ar Krimināllikuma 191.panta trešās daļas dispozīciju un likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.[1]panta otrās daļas 1.punktu atbildība par Krimināllikuma 191.pantā (attiecībā uz tabakas izstrādājumiem) paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts lielā apmērā, iestājas, ja tabakas izstrādājumu daudzums sasniedz 25 000 cigaretes. Līdz 2020.gada 29.septembrim saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.pantu atbildība par Krimināllikuma 191.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma, kas izdarīts lielā apmērā, izdarīšanu bija piesaistīta nozieguma priekšmeta kopējai vērtībai, un proti, nozieguma priekšmeta kopējai vērtībai nodarījuma izdarīšanas brīdī vajadzēja būt ne mazākai par piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteiktajai minimālajai mēnešalgu kopsummai (2020.gadā – 21 500 EUR). Līdz ar to no Krimināllikuma 191.panta trešās daļas dispozīcijas izriet, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums un atbildība par to tieša veidā nav saistāma ar konstatēto cigarešu vērtību nesamaksāto nodokļu veidā, bet gan ar konstatēto cigarešu skaitu. Cigarešu vērtība nesamaksāto nodokļu veidā attiecas tikai uz kompensācijas apmēru, kuru apsūdzētais daļēji un salīdzinoši lielā apmērā ir atlīdzinājis. Turklāt /pers. B/ darbību rezultātā valstij nodarītais zaudējums – 22 923,88 EUR – tikai nedaudz pārsniedz lielu apmēru, kāds bija paredzēts viņam inkriminētajā nodarījumā līdz 2020.gada 29.septembrim. Minētais

apstāklis ļauj salīdzināt /pers. B/ nodarījumu ar citiem līdzīgiem nodarījumiem.

Tiesa uzskata, ka vainas vai kompensācijas neatzīšana nav atzīstami par apstākli, kas var būt pamats bargāka soda noteikšanai vai citu nelabvēlīgu nosacījumu noteikšanai apsūdzētajam. Tomēr vainas atzīšana un kompensācijas daļēja atlīdzināšana ir pamats soda mīkstināšanai un citu labvēlīgāku nosacījumu noteikšanai apsūdzētajam. Pienākums atlīdzināt zaudējumu apsūdzētajam noteikts ar tiesas spriedumu. Līdz ar to tiesa uzskata, ka iepriekš veiktā daļēja kompensācijas samaksa norāda uz to, ka apsūdzētā atrašanās brīvībā sekmēs sprieduma izpildi un nodarītā zaudējuma ātrāku atlīdzināšanu.

[16.7] Apsūdzētajam ir piemērojams panta sankcijā paredzētais obligātais papildsods – tiesību ierobežošana, kas konkrētajā gadījumā būs saistīts ar tiesību atņemšanu veikt visu veidu komercdarbību. Papildsods nosakāms minimālajā Krimināllikuma 44.panta pirmajā daļā paredzētajā apmērā.

Tiesa nolēma nepiemērot apsūdzētajam papildsodu – mantas konfiskācija, jo ir secinājusi, ka nekustamais īpašums – būve (atzīme – būve saistīta ar zemes vienību), kas atrodas /adrese/, kadastra numurs /numurs A/(Kārsavas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr./numurs/), kuram pirmstiesas kriminālprocesā ir uzlikts arests (1.sējuma 198.-199.lapa), ir vienīgais apsūdzētajam piederošais īpašums, kurā apsūdzētais kopā ar ģimeni pastāvīgi dzīvo. Turklāt, saskaņā ar izdruku no zemesgrāmatas nodaļas (1.sējuma 197.lapa) šim īpašumam nav liela tirgus vērtība. Ņemot vērā, ka tiesa nolēma nenoteikt apsūdzētajam papildsodu – mantas konfiskācija, ir atceļams ar Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes Krimināllizmeklēšanas dienesta galvenās inspektores 2021.gada 11.februāra lēmumu apsūdzētajām piederošajam nekustamajam īpašumam uzliktais arests ir atceļams.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā apsūdzētajam nav nepieciešams noteikt Krimināllikuma 191.panta trešajās daļas sankcijā paredzēto alternatīvi piemērojamo papildsodu – probācijas uzraudzība. Uzraudzību nosacīti notiesātām personām veic un probācijas uzraudzības izpildi nodrošina Valsts probācijas dienests. Probācijas uzraudzības laikā notiesātajiem jāpilda tikai Valsts probācijas dienesta noteiktie pienākumi. Savukārt nosacītais sods ietver plašāku pienākumu apjomu notiesātajiem, jo ir jāpilda gan Valsts probācijas dienesta noteiktie pienākumi, gan Latvijas Sodu izpildes kodeksā paredzētie pienākumi. Tādējādi, izciešot nosacītu notiesāšanu, apsūdzētais būs pakļauts plašākam pienākumu apjomam. Turklāt tiesa secina, ka apsūdzētais apzinās šādu pienākumu nozīmi, kā arī to, ka to nepildīšanas gadījumā piespriesto sodu viņam vajadzēs izciest reāli.

[16.8] /pers. B/ piemērotie drošības līdzekļi – nodošana policijas uzraudzībā un aizliegums izbraukt no valsts – atstājami līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā (1.sējuma 61., 62.lapa).

[17] Pirmstiesas kriminālprocesā VID ir iesniedzis kompensācijas pieteikumu (1.sējuma 108.-112.lapa) par valstij radīto kaitējuma kompensāciju 22 923,88 EUR apmērā, ko veido muitas nodoklis 1866,24 EUR, akcīzes nodoklis 16 516,802 EUR un pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk – PVN) 4540,84 EUR.

Tiesas sēdē VID pārstāvis A.Goromiko uzturēja kompensācijas summu 14 009,04 EUR, jo apsūdzētais ir nomaksājis 8914,84 EUR (1.sējuma 219.lapa). A.Goromiko liecināja, ka saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kuri ir uzskaitīti kompensācijas pieteikumā, ja persona ir veikusi kādas faktiskās darbības (pārvietošana, glabāšana, pārnešana) ar akcīzes preci neatkarīgi no tās izcelsmes un par šo preci nav nomaksāts nodoklis, ar šo brīdi personai rodas pienākums maksāt nodokļus valsts budžetā. Šis pienākums rodas arī tad, ja ir izdarīts noziedzīgā nodarījuma mēģinājums. VID uzskata, ka apsūdzētais ir veicis faktiskās darbības ar visām konstatētajām cigaretēm (144 000 gab.), tāpēc arī kompensācijas summa aprēķināta par visu konstatēto cigarešu daudzumu.

Apsūdzētais VID pieteikto kompensācijas pieteikumu 14 009,14 EUR apmērā neatzina.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.pantu, pārbaudījusi kompensācijas pieteikumā norādītā kaitējuma pamatotību un apmēru, tiesa uzskata, ka VID pārstāvja tiesas sēdē uzturētais kompensācijas pieteikums par valstij nodarītā kaitējuma atlīdzību apmierināms pilnībā.

Krimināprocesa likuma 350.pants nosaka, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Tiesa ir pārliecinājusies par apsūdzētā vainu kaitējuma nodarīšanā noziedzīgā nodarījuma rezultātā.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 4.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē cigaretes ir akcīzes preces un tās apliekamas ar nodokli. Visas darbības (glabāšana, pārvietošana, realizācija, ražošana u.tml.) ar akcīzes precēm, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis, ir aizliegtas.

Par Savienības muitas teritorijā izņemtām akcīzes precēm ar trešo valstu akcīzes markām rodas ievedmuitas parāds, ko nosaka saskaņā ar Kopienas vienoto tarifu atbilstoši preces klasifikācijai.

Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 9.oktobra Regulas (ES) Nr.952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 79.panta 1.punkta a) apakšpunkts nosaka, ka ievedmuitas parāds rodas, ja nav izpildīts kāds no pienākumiem, kas ir noteikts tiesību aktos muitas jomā attiecībā uz ārpussavienības preču ievešanu Savienības muitas teritorijā, to izņemšanu no muitas uzraudzības vai šādu preču pārvietošanu, apstrādi, uzglabāšanu, pagaidu uzglabāšanu, pagaidu ievešanu vai atsavināšanu minētajā teritorijā; šā panta 2.punkta a) apakšpunkts nosaka, ka muitas parāda rašanās brīdis ir brīdis, kad nav izpildīts vai vairs netiek pildīts pienākums, kura neizpildes dēļ rodas muitas parāds; šā panta 3.punkta c) apakšpunkts nosaka, ka parādnieki ir ikviena persona, kas ieguvusi attiecīgās preces vai bijusi to turētāja un kas apzinājās vai kam saņemšanas brīdī būtu bijis jāapzinās, ka kāds tiesību aktos muitas jomā paredzēts pienākums nav izpildīts.

Tiesa secina, ka visas konstatētās cigaretes (144 000 gab.) ar Baltkrievijas Republikas akcīzes nodokļa markām ir uzskatāmas par ārpussavienības precēm. Gadījumā, ja šo cigarešu daudzumu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas dienā laistu brīvā apgrozībā Latvijas Republikā, tām tiktu piemēroti šādi muitas administrētie nodokļi: ievedmuitas nodoklis 1866,24 EUR, akcīzes nodoklis 16 516,80 EUR un PVN 4540,84 EUR, kopējā administrēto nodokļu summa - 22 923,88 EUR.

Tiesa nepiekrīt aizstāvības viedoklim, ka apsūdzētajam ir pienākums atlīdzināt kompensāciju tikai par tām cigaretēm, kas tika konstatētas viņa automašīnā, un kuru viņš jau ir atlīdzinājis. Tiesa atzīst, ka nozieguma izdarīšanas brīdī visas 18 kastes ar 144 000 cigarešu ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām atradās apsūdzētā valdījumā. Respektīvi, viņš ar tām varēja rīkoties pēc saviem ieskatiem. Tiesa secina, ka apsūdzētā darbības tika vērstas uz visu 18 kastu ievietošanu automašīnā un turpmāku to pārvietošanu citā vietā, taču viņa darbības tika pārtrauktas. Līdz ar to tiesa atzīst, ka kompensācijas apmēru VID ir aprēķinājis pareizi un tajā ietilpst administrējamo nodokļu summa par visām cigaretēm.

Ņemot vērā minēto, pamatojoties uz Krimināprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 1.punktu no /pers. B/ valsts labā piedzenama kompensācija 14 009,04 EUR.

[18] Tiesas sēdē prokurore pieteica tiesai lūgumu piedzīt no apsūdzētā procesuālos izdevumus 164,56 EUR par lietiskā pierādījuma – automašīnas *VW Jetta*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, uzkraušanas, nokraušanas un evakuācijas pakalpojumiem. No 11.01.2021. rēķina Nr.21/2021 (1.sējuma 174.lapa) secināms, ka 2021.gada 12.novembrī automašīna *VW Jetta* tika evakuēta no Salnavas pagasta, ciema Orinski uz SIA "A.K.7" autostāvvietu Liepājas ielā 2b, Ludzā. Kopējie izdevumi par transportlīdzekļa uzkraušanas, nokraušanas un evakuācijas pakalpojumiem ir 164,56 EUR.

Tiesa secina, ka minētie procesuālie izdevumi ir atzīstami par procesuālajiem izdevumiem Krimināprocesa likuma 367.panta pirmās daļas izpratnē un ir attiecināmi pie šā panta pirmās daļas 8.punktā paredzētajiem procesuālajiem izdevumiem (citi izdevumi, kas radušies kriminālprocesā). Krimināprocesa likuma 368.panta pirmajā daļā noteikts, ka procesuālos izdevumus ar tiesas nolēmumu piedzen no notiesātajiem. Tādējādi procesuālie izdevumi, tiem rodoties, sākotnēji tiek segti no valsts līdzekļiem, bet, tiesai pieņemot nolēmumu, tie piedzenami no notiesātās personas valsts labā.

[19] Krimināllietas materiālos glabājušos lietiskos pierādījumus (7 cigarešu paciņas (paraugi) "NZ Gold" ar Baltkrievijas Republikas akcīzes

markām (iepakojums Nr.21 ar drošības uzlīmi Nr.45300195), 9 cigarešu paciņas (paraugi) „NZ Gold" un 2 cigarešu paciņas „Minsk 5 Superslims" ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām (iepakojumā Nr.35 ar drošības uzlīmi Nr.00757675), pamatojoties uz Krimināllikuma 70.[13]panta pirmo un otro daļu, Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 2.punktu, jākonfiscē un jāiznīcina.

Krimināllietas materiālos glabājušos lietiskos pierādījumus (sešus līmlentes roktura fragmentus (papīra aploksnēs Nr.1 - Nr.4, Nr.22-Nr.23, ar drošības uzlīmēm Nr.[D18]0203335, Nr.[D18]0203336, Nr.[D18]0203337, Nr.[D18]0203338, Nr.[D18]0203355, Nr.[D18]0203356), darba cimdus (papīra aploksnē Nr.9 ar drošības uzlīmi Nr.[D18]0203343), DNS nomazgājumus (iepakojumi Nr.10, Nr.11) ar drošības uzlīmēm Nr.[D18]0203344, Nr.[D18]0203345), 4 (četri) stikla konteinerus ar smaržu pēdām ar drošības uzlīmēm Nr.[D18]0203339, Nr.[D18]0203340, Nr.[D18]0203341, Nr.[D18]0203342), pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu, jāiznīcina, jo tiem nav vērtības.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 523., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņi) mēnešiem, atņemot tiesības veikt visu veidu komercdarbību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda laikā ieskaitīt /pers. B/ aizturēšanā pavadīto laiku no 2020.gada 11.novembra plkst. 20.30 līdz 2020.gada 12.novembra plkst. 6.15, kopumā 1 (viens) dienu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo un otro daļu piespriesto brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti un neizpildīt, ja /pers. B/ 1 (viens) gada pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

/pers. B/ piemērotos drošības līdzekļus – nodošana policijas uzraudzībā un aizliegums izbraukt no valsts – atstāt spēkā līdz brīdim, kad stājās spēkā tiesas spriedums.

Uzdot Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona teritoriālās struktūrvienības Ludzas nodaļai /pers. B/ pārraudzību nosacītas notiesāšanas pārbaudes laikā.

/pers. B/ ir pienākums reģistrēties Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona teritoriālās struktūrvienības Ludzas nodaļā desmit darbdienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Atcelt arestu /pers. B/ piederošajam nekustamajam īpašumam (būve, atzīme – būve saistīta ar zemes vienību) /adrese/, kadastra numurs /numurs A/(Kārsavas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr./numurs/), kas uzlikts ar Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes Krimināllizmeklēšanas dienesta galvenās inspektores 2021.gada 11.februāra lēmumu.

Apmierināt Valsts ieņēmumu dienesta kompensācijas pieteikumu un piedzīt no /pers. B/ valsts labā mantisko zaudējumu 14 009,04 EUR (četrpadsmit tūkstoši deviņi *euro* un 4 centi) apmērā, maksājumu veicot jebkurā bankas iestādē, kā saņēmēju norādot: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, Bankas kods: TRELLV22, konts: LV67TREL1060001239900, maksājuma mērķis: kaitējuma kompensācija krimināllietā Nr.11823003420.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā procesuālos izdevumus 164,56 EUR (simts sešdesmit četri *euro* un 56 centi) apmērā par lietiskā pierādījuma – automašīnas *VW Jetta*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, uzkraušanas, nokraušanas un evakuācijas pakalpojumiem.

Maksājumu var veikt jebkurā bankas iestādē kā saņēmēju norādot – Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konts: LV51TREL2190458019000, BIC kods: TRELLV22, maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr.11823003420.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma, daļā par kaitējuma kompensācijas un procesuālo izdevumu atlīdzību, labprātīgai izpildei 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Kompensācijas un procesuālo izdevumu samaksu apliecinošus dokumentus jāiesniedz Rēzeknes tiesā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13]panta pirmo un otro daļu, Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 2.punktu krimināllietas materiālos glabājušos lietiskos pierādījumus:

- 7 (septiņi) cigarešu paciņas (paraugi) "NZ Gold" ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām (iepakojums Nr.21 ar drošības uzlīmi Nr.45300195), 9 (deviņi) cigarešu paciņas (paraugi) „NZ Gold" un 2 (divi) cigarešu paciņas „Minsk 5 Superslims" ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām (iepakojumā Nr.35 ar drošības uzlīmi Nr.00757675) – konfiscēt un iznīcināt.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu krimināllietas materiālos glabājušos lietiskos pierādījumus:

- sešus līmlentes roktura fragmentus (papīra aploksnēs Nr.1 - Nr.4, Nr.22-Nr.23, ar drošības uzlīmēm Nr.[D18]0203335, Nr.[D18]0203336, Nr.[D18]0203337, Nr.[D18]0203338, Nr.[D18]0203355, Nr.[D18]0203356), darba cimdus (papīra aploksnē Nr.9 ar drošības uzlīmi Nr.[D18]0203343), DNS nomazgājumus (iepakojumi Nr.10, Nr.11) ar drošības uzlīmēm Nr.[D18]0203344, Nr.[D18]0203345), 4 (četri) stikla konteinerus ar smaržu pēdām ar drošības uzlīmēm Nr.[D18]0203339, Nr.[D18]0203340, Nr.[D18]0203341, Nr.[D18]0203342) – iznīcināt.

Prokurors, apsūdzētais, cietušais, aizstāvis vai pārstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no tā pieejamības dienas apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Rēzeknes tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2021.gada 23.septembrī un no šā datuma pieejams tiesas kancelejā.

Tiesnesis I.Dzindzuks